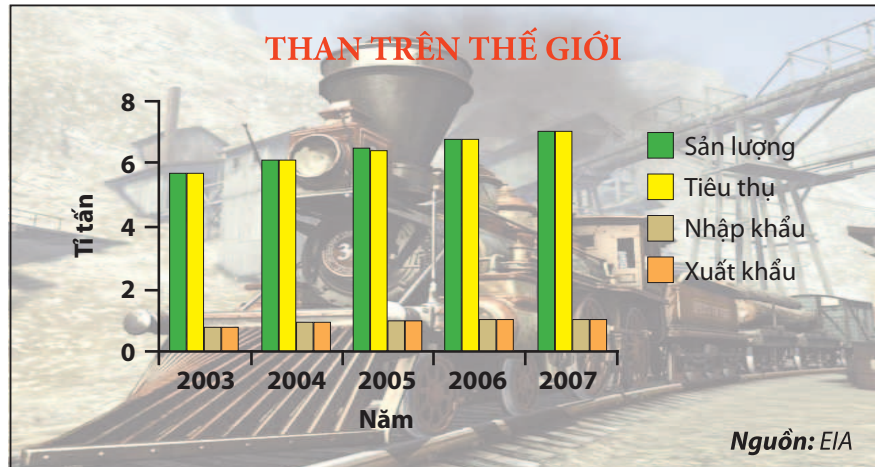

THAN sẽ lụi về quá khứ?

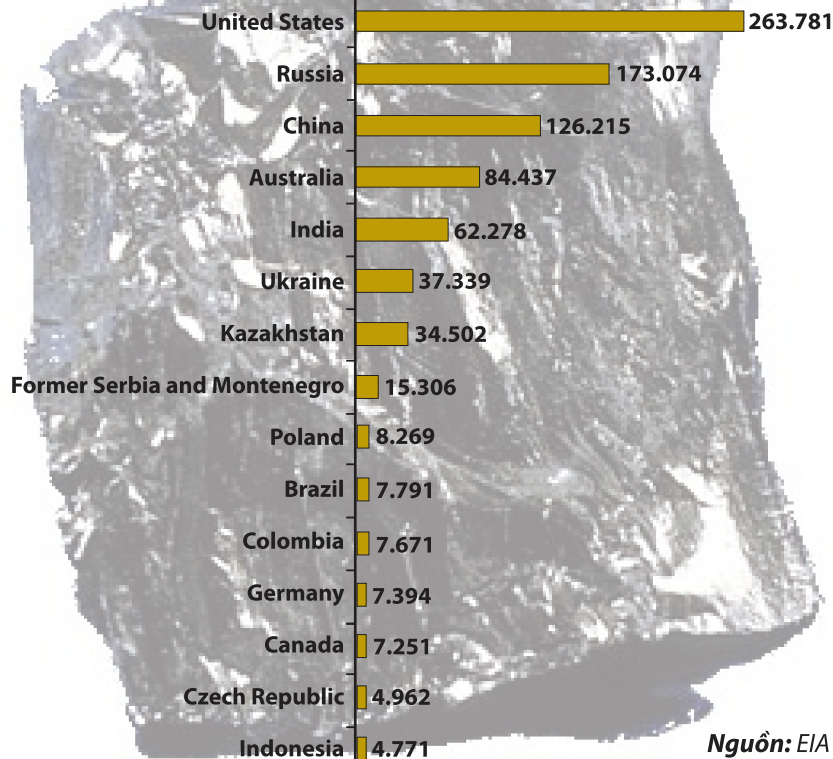
KIM LOAN

Than, nguồn năng lượng gây nhiều tác hại cho môi trường, là một trong những thủ phạm chính tạo hiệu ứng nhà kính (than thải ra lượng khí CO₂ cao gấp hai lần so với gas), vì thế, đã có lúc người ta nghĩ rằng than sẽ lụi về quá khứ, nhưng nhìn lại các bước phát triển của ngành than, thì vai trò của than không giảm mà còn đang ngày càng gia tăng (theo BP, hiện nay than cung cấp 26% nhu cầu năng lượng toàn cầu và hơn 40% năng lượng để phát điện trên thế giới). Theo Cơ quan Thông tin Năng lượng Mỹ (EIA:

CÁC NƯỚC DẪN ĐẦU VỀ TRỮ LƯỢNG THAN, 2005

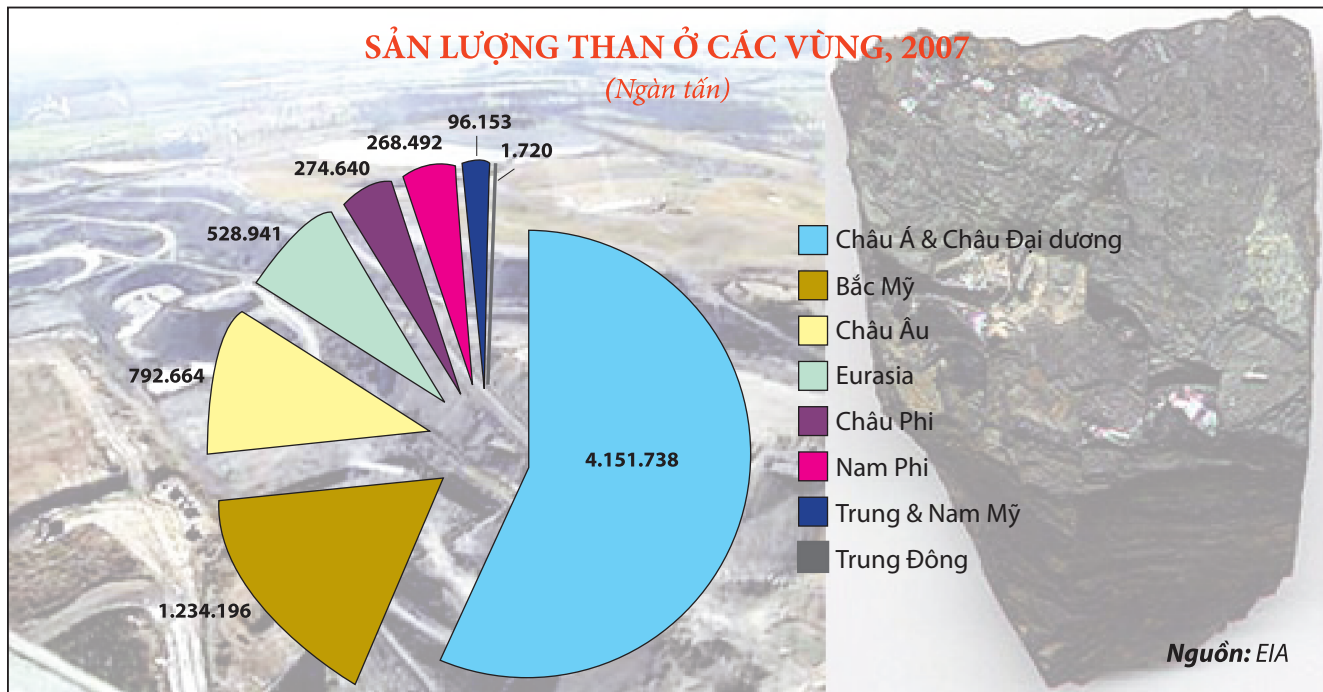
(Triệu tấn)

Energy Information Administration) từ năm 1970 đến 2004, nhu cầu than đã tăng 110% (trong khi dầu là 49%), nếu không có đột biến, theo đà này, nhu cầu dùng than sẽ tăng gấp 3 từ nay đến năm 2050.

Theo EIA, trữ lượng than trên toàn thế giới là 930.423 triệu tấn, đứng đầu là Mỹ, nước có trữ lượng than chiếm khoảng 28% trữ lượng than đá thế giới, sau Mỹ là Nga 18%, Trung Quốc 13%. Sự phân bố than rải ra ở nhiều nước đã giúp con người giảm bớt mối lo về những rủi ro chính trị đến nguồn năng lượng than so với dầu khí.

Năm 2007, thế giới khai thác hơn 7 tỉ tấn, châu Á và châu Đại dương chiếm tỉ trọng lớn nhất, đến hơn 4 tỉ tấn. Các nước dẫn đầu là Trung Quốc 2,79 tỉ tấn, kế đến là Mỹ 1,1 tỉ tấn và Canada 0,76 tỉ tấn, Việt Nam 49 triệu tấn, đứng thứ 16 trong các nước về sản lượng than. Nếu vẫn tiếp tục khai thác như hiện nay thì 131 năm nữa than thế giới sẽ cạn kiệt.

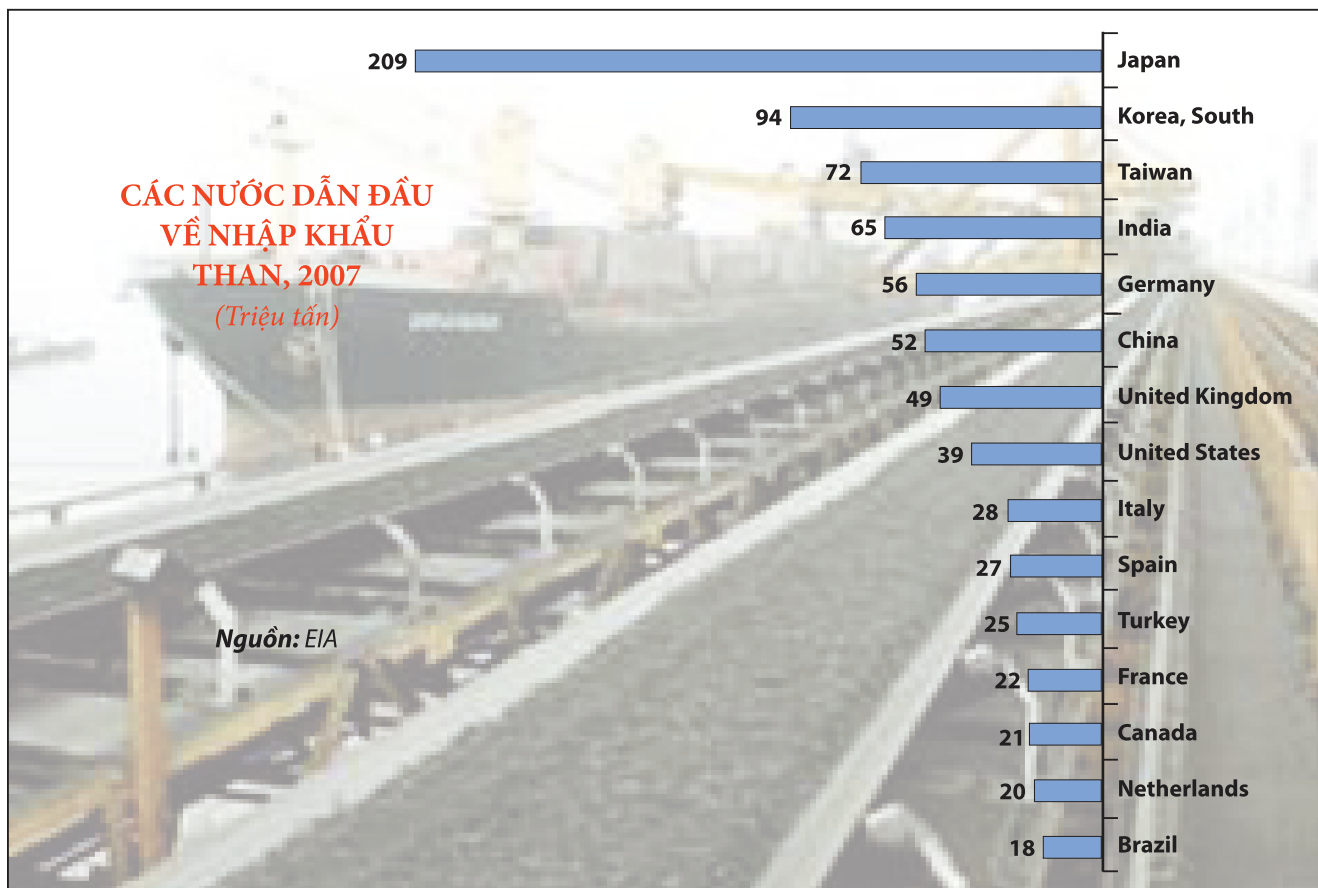
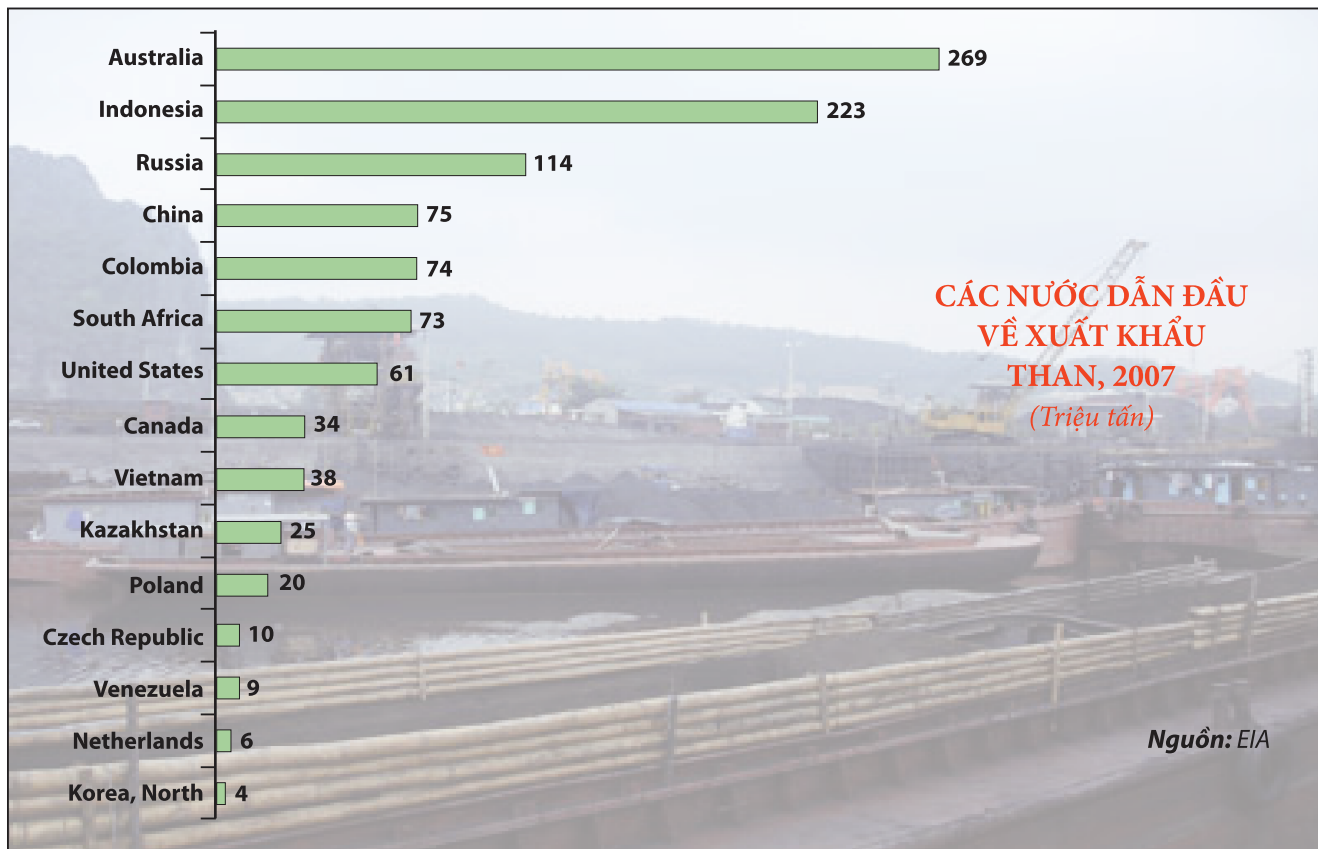

THAN Ở CÁC QUỐC GIA DẪN ĐẦU VỀ SẢN LƯỢNG

Quốc gia	Sản lượng, 2007 (Triệu tấn)	Trữ lượng có thể khai thác, 2005 (Triệu tấn)	Số năm khai thác than còn lại
China	2.795	126.215	45
United States	1.146	263.781	230
India	527	62.278	118
Australia	436	84.437	194
Russia	346	173.074	501
Indonesia	255	4.771	19
Germany	225	7.394	33
Poland	162	8.269	51
Kazakhstan	95	34.502	362
Turkey	80	2.000	25
Colombia	79	7.671	97
Canada	76	7.251	95
Greece	71	4.299	61
Czech Republic	68	4.962	72
Ukraine	65	37.339	574
Vietnam	49	165	3
Korea, North	41	661	16
Former Serbia and Montenegro	39	15.306	389
Romania	39	465	12
Bulgaria	31	2.200	70
Tổng thể giới	7.080	930.423	131

Nguồn: EIA

NHU CẦU TIÊU THỤ VÀ SẢN LƯỢNG THAN TẠI MỘT SỐ QUỐC GIA

Quốc gia	Tiêu thụ Ngàn tấn	Sản lượng Ngàn tấn	Tiêu thụ/sản lượng (%)
China	2.772.799	2.795.462	99
United States	1.128.836	1.145.567	99
India	590.823	527.228	112
Germany	281.316	225.526	125
Russia	243.960	345.795	71
Japan	207.818	1.400	14.844
Australia	171.511	435.690	39
Poland	151.991	161.979	94
Turkey	104.731	79.913	131
Korea, South	98.278	3.181	3.090
Ukraine	74.459	650.768	11
Kazakhstan	74.313	95.240	78
Greece	71.220	71.023	100
United Kingdom	69.525	18.232	381
Canada	68.747	76.457	90
Czech Republic	63.783	68.545	93
Spain	46.068	18.935	243
Việt Nam	16.995	49.141	35

Nguồn: EIA, riêng sản lượng của Japan theo BP, 2007

Úc, nước xuất khẩu than dẫn đầu và chiếm 25,4 % lượng than xuất khẩu trên thế giới, kể đến là Indonesia và Nga, còn Việt Nam đứng thứ 9 trong các nước xuất khẩu than. Ở hầu hết các nước, than được khai thác phần lớn không xuất khẩu mà chủ yếu dùng trong nước hoặc phải nhập khẩu than cho nhu cầu năng lượng, chủ yếu là phát điện (Xem bảng cân đối nhu cầu tiêu thụ và sản lượng than tại một số nước theo nguồn EIA và BP), riêng Việt Nam lượng than tiêu thụ chỉ chiếm 35% sản lượng than.

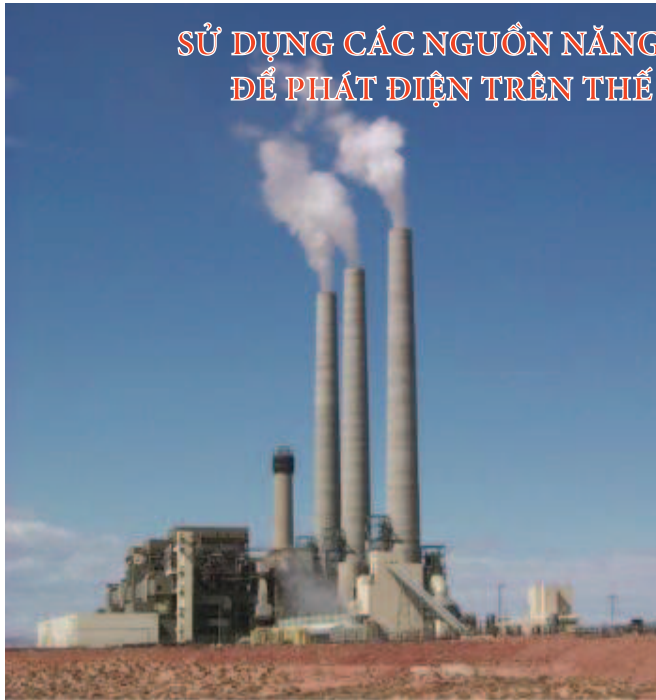

Một số cửa hàng ở Bosnia mở dịch vụ bán than và gỗ nhằm đáp ứng nhu cầu sưởi ấm của người dân. Ảnh: AFP/Getty.

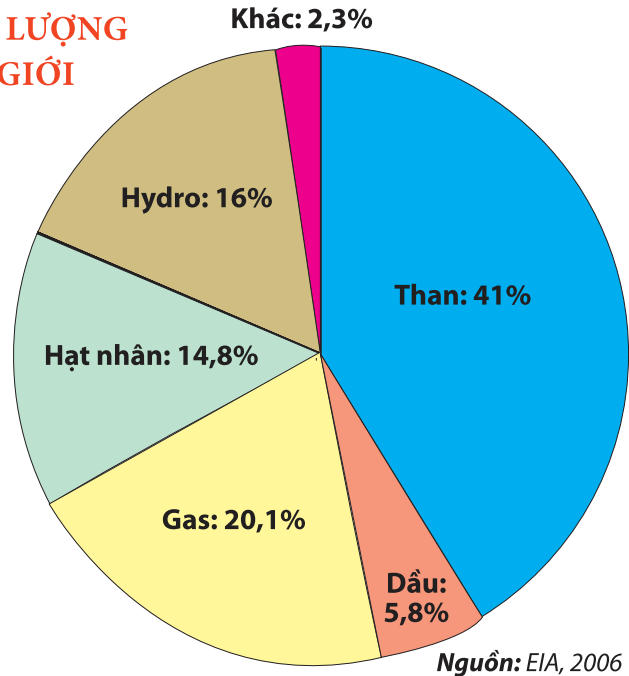

Than đang dần trở thành mặt hàng đắt khách ở thành phố Sofia. Ảnh: Reuters.

► Thế Giới Dữ Liệu

SỬ DỤNG CÁC NGUỒN NĂNG LƯỢNG ĐỂ PHÁT ĐIỆN TRÊN THẾ GIỚI

TỶ LỆ SẢN XUẤT ĐIỆN NĂNG TỪ THAN TẠI MỘT SỐ NƯỚC, 2006

Quốc gia	%	Quốc gia	%	Quốc gia	%
Ba Lan	93	Israel	71*	Czech Rep	59
Nam Phi	93*	Kazakhstan	70*	Greece	58
Úc	80	Ấn Độ	69*	Mỹ	50
Trung Quốc	78	Morocco	69*	Đức	47

Nguồn: EIA, * số liệu 2005

Hiện các nhà môi trường đang kêu gọi các nước hạn chế sử dụng than để giảm tác nhân gây hiệu ứng nhà kính, hoặc phải áp dụng công nghệ than sạch. Chính phủ các nước đang có nhiều động thái tích cực trong trách nhiệm giữ gìn hành tinh xanh bằng các chiến lược năng lượng, đặc biệt là khai thác và sử dụng hiệu quả, an toàn nguồn than còn ẩn khá nhiều trong lòng đất. □